

Bram Stoker: Dracula

Bram Stokers Dracula är en film från 1992 som är baserad på romanen Dracula av Bram Stoker. Boken är i sin tur baserad på historien om en riktig furste som var oerhört grym: Vlad III Dracula.

Oerhört detaljerad, därav de väldigt många sidorna.

Ett konstlat, omständigt språk.

De goda är helt otroligt goda, det är en lika stor förvanskning av sanningen som beskrivningen av Dracula.

Betonar betydelsen av kristendomen som frälsaren från det onda. De kristna symbolerna, korset och oblaten, är vapen som de odöda inte kan motstå.

Bokens jag, Jonathan Harker. Har ett uppdrag att utföra. Han tänker ofta på sin kvinna Mina.

Han skriver dagbok varje dag.

Jonathan Harker reser till Transsylvanien på uppdrag av sin chef Peter Hawkins i Exeter. Han ska informera om grevens nya fastighet i London. Egendomen heter Cardax.

München, Wien, Klausenberg, på väg mot Transylvanien – mitt i den karpatiska bergskedjan. På väg att träffa en adelsman, greve Dracula. Staden Bistrita. Det är sankt Georgsafton. Då tror folk att små lågor visar sig på platser där skatter är nedgrävda.

Jag åker i diligens med andra passagerare som blir allt oroligare ju närmare vi kommer greve Draculas slott.

Vi möts av en kalesch dragen av fyra hästar. Kusken är Dracula själv visar det sig senare. Vargar ylar men "kusken" får dem att tystna. Greven använder vargarna som "vakthundar".

Greven bjuder in mig i sitt slott med orden: "Välkommen till mitt hus! Stig in frivilligt."

Greven är bojar och härskare. Han är szekel.

Jag upptäcker snart att i det stora slottet finns ingen människa utöver greven och jag. Och att jag är fånge. Alla dörrar utåt är låsta. Han bjuder mig på goda måltider men äter aldrig själv.

Han varnar mig för att somna i något annat rum i slottet än mitt eget sovrum.

Greven hatar speglar. Jag upptäcker att orsaken är att hans spegelbild inte existerar. Han berättar gärna om Transylvaniens historia.

Jag ser greven en natt krypa nerför väggen med huvudet före över den fasansfulla avgrunden. Som en ödla.

När greven försvunnit letar jag igenom slottet. En dörr är olåst och jag tar mig in. Jag somnar och drömmer eller är vaken. Tre unga damer finns i rummet. De närmar sig mig som för att kyssa mig men är på väg att bita mig i halsen då plötsligt greven är där och iskall av raseri kastar ut dem. Han är min, säger han. Er tid kommer senare. Jag förlorar medvetandet och vaknar upp i min egen säng.

Hur ska jag kunna fly från detta förfärliga slaveri under natt och mörker och fruktan?
(67)

jag måste få tag i en nyckel så att jag kan ta mig ut. Jag är så desperat att jag klättrar ut genom mitt fönster och över den djupa avgrunden tar mig in genom fönstret till Draculas rum. Men jag hittar ingen nyckel. I stället hittar jag nere i ett källarvalv greven liggande på en jordhög. Antingen död eller försjunken i sömn.

(Här tog ju greven en stor risk. Hade Jonathan känt till grevens farlighet och vilka medel som krävdes för att göra slut på honom, dvs en spetsad påle och en liten slägga så hade ju hela historien kunnat få sitt slut där.)

Greven har tvingat mig att skriva brev hem till England som han ska posta. Det är tydligt att han tänker ta livet av mig. Dricka mitt blod och bli ung igen.

Brevväxling mellan Mina Murray och Lucy Westenra.

Mina saknar sin förlovade Jonathan.

Lucy har många friare. Där finns Arthur Holmwood. Läkaren, doktor John Seward, som har hand om ett stort mentalsjukhus. Herr Quincey P. Morris från Texas har också friat. Och så finns det en hemlig nummer tre.

Själv är Lucy förälskad i Arthur Holmwood, utan att veta om kärleken är besvarad.

Doktor John Seward håller på med ett experiment. En patient R.M. Renfield. Han samlar flugor, och sedan spindlar som äter flugorna och sedan sparvar. Själv äter han dem allihop!

Lucy och Mima har en plats där de gärna sitter och ser ut över hamnen och havet i Whitby Abbey. Ibland pratar de med en gammal man, Swales.

Lucy och Mima bor tillsammans med Lucys gamla mamma. Lucy går ofta i sömnen.

Vädret blir dåligt med åska och storm. Ett fartyg kommer in i Whitbys hamn.

Kaptenen är ensam ombord. Hans händer är surrade vid rodret. Han har ett krucifix i handen. En svart hund hoppar i land och försvinner. Lasten består av stora trälådor fyllda av jord. De är adresserade till advokatfirman Billington. Ett dokument i en flaska avslöjar vad som hänt.

Ett odjur, en vampyr, dödade hela besättningen, en efter en och skapade dödskräck ombord.

Det blir begravning av sjökaptenen.

Gamle Swales hittas död på "vår" bänk med bruten nacke.

Mina följer efter Lucy då hon går i sömnen. Hon hittar henne på deras favoritbänk. En skugga står bakom henne. På halsen hittar jag två små röda prickar som av nålstick.

Mima Murray är överlycklig. Äntligen ett livstecken från hennes älskade Jonathan. Det är ett brev från ett sjukhus i Budapest där Jonathan vårdas för svår hjärnhinneinflammation. Han har drabbats av en förfärlig chock och yrat om de hemskaste saker.

R.M. Renfield blir orolig och besvärlig. "Härskaren är nära". På natten försvinner han ut genom fönstret. Han fantiserar fortfarande om Härskaren som han är beredd att lyda. Vi sätter honom i tvångströja. Han är lugn på natten men våldsam hela dagen. En fladdermus syns allt oftare.

Mina skriver brev till Lucy från Budapest. Jonathan har anförtrott henne sin dagbok. De gifter sig med honom fortfarande i sjuksängen. Nu är hon Mina Harker!

Arthur Holmwood skriver brev till doktor Seward för naatt han oroar sig för Lucys hälsa. Han undersöker henne och konsulterar sedan soin gamle vän och lärare, professor Van Helsing i Amsterdam. Denne blir snart orolig.

Lucy tycks förlora stora mängder blod under nätterna. Professor Van Helsing låter genomföra blodtransfusioner först från Arthur Holmwood och sedan från doktor Seward. Och även från sig själv. Nu förefaller Van Helsing var säker på att det handlar om en vampyr men han berättar det inte för sin vän John Seward. De fyller Lucys sjukrum med vitlöksringar.

En artikel om den förrymda vargen i Pall Mall Gazette. Djurskötare Thomas Bilder på Zoologiska trädgården intervjuas. Det är vargen Bersicker som brutit sig ut. Tidigare under dagen hade en mager man med spetsiga tänder hälsat på. Plötsligt dyker vargen upp med skador av krossat glas i huvudet.

Lucy skriver ner sin förskräckliga natt när hon sovit med sin mor och en stor varg kommit in genom fönstret sedan han krossat glasrutan. Modern fick en chock och dog.

Doktor Swards kommer till huset i Hillingham och med honom Van Helsing. Allt är låst och ingen öppnar.

Med svårighet får de liv i Lucy. Hon behöver en ny blodtransfusion. Mycket lämpligt kommer Quincey Morris.

Van Helsing har hittat papperet med Lucys beskrivning av vargen. Han börjar ana. Lucy upptäcker att hennes mor är död och får en chock. Hon närmar sig själv döden alltmer.

Hon dör i Arthurs närvaro. När han försöker kyssa henne till avsked hindrar Van Helsing honom med all kraft. (hon måste hindras från att överföra "vampyrsmittan")

Mina Harper skriver brev. Hon och Jonathan har installerat sig hos herr Hawkins som är som en far för dem. Hawkins avlider snart och Mina och Jonathan ärver allt.

Båda kvinnorna ska begravas samma dag. Arthur Holmwood ärver allt från Lucys mor enligt ett testamente. Arthurs far har nyss dött och han är nu lord Godalming.

Lucy skriver brev om begravningen av Jonathans chef Peter Hawkins i London. Efter begravningen promenerar de på Piccadilly. Plötsligt ser Jonathan en lång mager man med örnnäsa. Det är Drakula i egen hög person. Det är greven som nästan dödat honom.

(Hur har Jonathan Harker undkommit greven?)

Ett mysterium i Hampstead – Ur Westminster Gazette den 25 september. Flera barn har förvirrat sig bort, lockad av "snälla tanten". De har blivit rivna eller fått små sår på halsen.

Mina Harker har fått läsa Jonathans förfärliga dagbok. Den är förskräcklig. Van Helsing vill träffa Mina Harker. Mina Harker skriver ner alla detaljer från mötet. Hon visade honom sin dagbok. Van Helsing har mycket stor nytta av att ha fått läsa också Jonathans dagbok. Han blir övertygad om att "det där monstret" befinner sig i

London.

Jonathan mår mycket bättre av att veta att vad han har upplevt är "sant" och inte fantasier.

Både Van Helsing och John Seward misstänker snart att de små barnen är på väg att drabbas av samma öde som Lucy, att dö av chock efter blodförlust.

Van Helsing påstår att den varelse som nu gör hålen i de små barnen är en varelse som "är fröken Lucy"!!

John Seward blir förtvivlad och vägrar tro att det är sant.

Först beger de sig till det sjukhus där det senast drabbade barnet finns, doktor Vincent på North Hospital.

Sedan ska de tillbringa natten i gravvalvet där Lucy ligger. De två sårerna på barnets hals är de samma som på Lucys. Sedan finner de att Lucys kista är tom!!

Vid ett besök nästa dag ligger Lucy åter i sin grav.

Lucy tillhör de "odöda".

Hon lever ett dubbelliv och hon måste dödas i sömnen.

En påle måste drivas genom hennes kropp och hennes mun fyllas med vitlök.

För att åstadkomma detta måste han få med sig de tre vännerna John Seward, Quincey Morris och Arthur Holmwood. Och det är minst sagt inte så lätt.

Han måste visa dem att kistan är tom efter klockan 12 på natten. De går ut och Van Helsing förseglar gravvalvet så att den odöda kvinnan inte kan komma in. Han använder nattvardsbröd som han skickat efter från Amsterdam.

(Vampyrer fruktar allt som har med kristendom att göra, också krucifix)

En mörkhårig kvinna klädd i gravens svepning dök upp med ett litet barn i famnen.

Hon bar Lucy Westenras drag. Synen av henne var så fasansfull att all kärlek som fanns kvar försvann. Van Helsing tog bort en del av de heliga symbolerna och genast försvann kvinnan genom en smal springa i dörren.

Nästa dag träffas alla fyra för att äntligen binda Lucys kropp vid graven. Det krävdes en hel del utrustning. En tung hammare och en träpåle (311). För att befria henne från de odödas makt. Efter en stund återkommer den vackra Lucy tillbaka.

Nu måste de börja söka efter den vampyr som ligger bakom allt eländet.

Ny del börjar

Mina Harker och Jonathan ansluter sig och den stora jakten på greven börjar. De uppdaterar sig på varandras dagböcker.

Mina överför John Swards inläsningar på fonografen till utskrifter på papper och Seward läser Minas och framför allt Jonathans dagböcker.

Jonathan läser handlingarna mellan godsmottagaren i Whitby och transportfirman i London som tog hand om lådorna. Hans efterforskningar visar att alla lådorna med

jord som kom till Whitby från Varna ombord på Demeter oordentligt kom fram till det lilla kapellet i Carfax.

(lådorna är greve Draculas "sovsäckar" där han tillbringar dagarna (?))

John Seward börjar misstänka att hans patient Renfield kan vara påverkad av greven och att greven kan vara alldeles i närheten. Kanske bor han i huset bredvid Swards klinik.

Mina Harker träffar Renfield.

Van Helsing informerar "arbetsgruppen" om vad vampyrer är (344). Han är en känslolös djävul och han har inget hjärta. Men vampyren har också svagheter (348)

Van Helsing's vän Arminius vid universitetet i Budapest menar att greven måste vara den Voivode Dracula som ledde striderna mot turkarna och som var en mycket förslagen man med en skarpsinnig hjärna.

En del av lådorna som kom till Carifax har flyttats. De måste spåras upp. Och de som är kvar måste hittas i huset på andra sidan muren.

Renfield är alldeles utom sig. Han använder hela sin övertalningsförmåga inför de fyra männen för att få lämna sjukhuset omedelbart.

Männen bestämmer sig för att ta sig över muren. Innan dess delar Van Helsing ut "vapnen", ett krucifix närmast hjärtat, en krans av vitlök om halsen, ett oblat i ett kuvert, men också en revolver och en kniv.

Dammet ligger tjockt och stanken är obeskrivlig. Bara tjugonio av de femtio lådorna med jord finns kvar!

Jonathan Harker kontaktar Thomas Snelling i avsikt att försök ta reda på vart de 21 saknade lådorna med jord transporterats. Snelling var inte nykter så han fick åka till hans kumpan Joseph Smollet. Han kunde berätta att sex lådor forslats till Mile End New Town, och sex andra till Bermondsey. De andra adresserna skulle Harker få med post.

En var till Sam Bloxam i Walworth. Denne hade forslat 9 tunga lådor från Carfax till ett hus vid Piccadilly. Det föreföll som om greven själv varit med och lyft lådorna. Efter en del svårigheter lyckas Harker få reda på vem som är den nye ägaren till huset vid Piccadilly. Det är en utländsk adelsman, greve De Ville.

Renfield tycks ha råkat ut för en olycka. Han ligger medvetslös på golvet i en blänkande blodpöl. Tycks ha blivit utsatt för svår misshandel. Han kommer till sans en kort stund och beskriver hur Han kom in.

När de kommer tillbaka till paret Harkers sovrum väntar en ny chock. Greven är där. Jonathan låg som i dvala och Mina var vansinnig av skräck. Med hjälp av oblaten lyckades professon driva iväg greven.

Mina har nu blivit "smittad" av Drakula och är på väg att själv bli en vampyr.

När van Helsing ska skydda henne med en oblat bränner den sig fast i köttet som om

den vore av glödande metall. Hon skriker "Oren", Gud vänder sig bort från hennes besudlade kropp! (431)

De måste ta sig in i huset vid Piccadilly. De ordnar en låssmed som dyrkar upp dörren.

De måste "sterilisera" alla lådorna med jord som finns i huset. Öppna locken och lägga en oblat i var och en.

Det går bra, men en låda fattas? Greven har gömt en låda "i reserv" på en annan plats. I huset finns också en mängd dokument och nycklar som de tar med sig.

Plötsligt dyker grev upp. Han överraskar dem i sitt raseri och med sin styrka trots att de väntat på honom och förberett sig. Männerna närmar sig honom med de heliga vapnen i en hand och de jordiska i den andra.

Harker lyckas skära upp grevens rock så att en mängd mynt och sedlar rinner ut. Alla vapnen blir för mycket för greven och han flyr geom att hoppa genom ett fönster ner på gatan utanför.

Mina berättar sin drömmar och det leder männen till att tro att greven är på väg att fly. Han vill komma med en båt tillbaka till Transsylvanien.

Båten Czarina Catherine är på väg till Varna och sedan uppför Donau. Han har med sig en av lådorna med jord.

Men männen måste fortsätta jaga honom eftersom han satt sitt märke på Mina. Om inget görs blir hon annars en ny varulv på sin dödsdag.

Men effekterna av vampyrens blodsdop kommer tidigare än så. Mina har redan börjat förändras. De typiska vampyrdragen framträder i hennes ansikte. Hon är tyst ch kanske kan hon genom sina tankar avslöja för greven vad hon vet. Därför får hon inte vara med på deras överläggningar.

De ska landvägen ta sig till Varna för att komma dit före greven.

Mina själv förekommer demgenom att be alla lova att inte avslöja något för henne.

Sedan vill hon följa med på resan. Greven kräver att hon gör det och hon måste lyda honom.

De skriver sina testamenten och gör sig beredda på att kanske inte komma levande tillbaka.

De avreser från Charing Cross på morgonen den 12, kommer fram till Paris samma kväll och intog sina platser på Orientexpressen. Efter ett helt dygns färd kom de till Varna. Tar in på hotell Odessus.

Före solnedgången och före uppgången är Mina lättast tillgänglig och då hypnotiserar van Helsing henne. Hon berättar då vad hon kan se och höra. De ljud- och synintryck som greven får.

I Varna försäkras vi oss om att vi kan släppas ombord på fartyget innan det går in i hamn och att vi kan göra detta under dagen när greven är som svagast. Då ska vi öppna kistan och köra en påle genom hjätat på vampyren.

Men fartyget Czarina Catherine anlöper hamnen utan att vi är där.

Det blir en hel del ganska spännande förvecklingar innan "kämparna" lyckas få stopp på kärran med lådan med jord där grevens odöda kropp vilar. Den vaktas av szekelerna (zigenarna) som tar strid för att behålla den. I striden får Quincey P. Morris ett allvarligt sår. Han förblöder och dör. I striden faller lådan av vagnen och grevens odöda kropp faller ut.

Med sin stora kniv skär Jonathan av strupen på greven samtidigt som Morris bowiekniv tränger in i hjärtat.

Kroppen smulas sönder till stoft och försvinner ur deras åsyn.

Kampen är över.

Efterord av Arthur Isfelt:

Boken har klassikerns tidlöshet, boken om den blodsugande greven.

Själva produktionen av text framstår som ytterst viktig i romanen.

Boken ger ondskan ett ansikte.

Bilden av ondskan

Jonathan Harker försöker till en början förklara det okända med hjälp av det kända.

Den sinnessjuka Renfield, en av romanens mest intressanta karaktärer.

Dracula invaderar inte bara sina offers kroppar utan också deras tankar.

Sedan Mina druckit av Draculas blod kan de kommunicera telepatiskt. Vampyrism är kommunikation och vice versa.

Stoker tog sin avstamp i två litterära traditioner, å ena sidan den gotiska romanen och å den andra den viktorianska som formades av Walter Scott och Charles Dickens.

Dracula är skriven som en journalbok med flera röster som turas om att föra berättelsen vidare. Ett syfte kan vara att göra en otrolig berättelse mer trovärdig.

Legenderna om den blodtörstige fursten av Valakiet i södra Rumänien. Vlad Dracul (Drakens son) eller Vlad Tepes (Vlad Påspetsaren). Dessa påverkade Stoker.

Van Helsing:

Åh, felet med vår vetenskap är att den vill förklara allting; och om den inte kan

förklara säger den att det inte finns något att förklara. (s 278). John Seward vill åter vara professorns elev.

De odödas makt. Dödlighetens förbannelse, de kan inte dö....(311). I östeuropa kallas de nosferatu.

Under dagen måste monstret behålla sin mänskliga gestalt, han kan inte gå genom väggar och han kan inte gå genom en dörr, första gången, utan att bli inbjuden.

En 1800-tals grupp Ghostbusters. De har räddat Lucys själ och de drar ut som de gamla korsriddarna för att rädda fler (464).

Han lämnade sitt eget ofruktbara land - ofruktbart på grund av bristen på människor. Transylvanien där han levte under århundraden (463) är alldeles speciell.

Greven gav Mina Harper "vampyrens blodsdop"